

Rada
Evropské unie

Brusel 2. prosince 2016
(OR. en)

15151/16

**Interinstitucionální spis:
2016/0377 (COD)**

**ENER 421
IA 136
CODEC 1817**

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	1. prosince 2016
Příjemce:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2016) 862 final
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2016) 862 final.

Příloha: COM(2016) 862 final

V Bruselu dne 30.11.2016
COM(2016) 862 final

2016/0377 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES

(Text s významem pro EHP)

{SWD(2016) 410}

{SWD(2016) 411}

{SWD(2016) 412}

{SWD(2016) 413}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh nařízení má zaručit, že všechny členské státy zavedou vhodné nástroje, jejichž prostřednictvím budou moci předcházet elektroenergetickým krizovým situacím, připravovat se na ně a řídit je. Riziko elektroenergetické krize vzniklé v důsledku různých okolností (např. extrémních povětrnostních podmínek, úmyslných útoků – mimo jiné kybernetických, nedostatku paliva) není možné vyloučit ani v případě dobře fungujících trhů a soustav. Vzhledem k propojenosti elektroenergetických soustav má případná krizová situace navíc často přeshraniční dopad. Některé okolnosti (např. delší vlny mrazů nebo veder) mohou ovlivnit více členských států současně, a dokonce i události vyskytující se na lokální úrovni se mohou rozšířit přes hranice.

Co se týče předcházení krizovým situacím, jejich řízení a přípravy na ně, jednotlivé členské státy mají velmi rozdílný přístup. Předpisy a postupy členských států se většinou soustředí pouze na vnitrostátní kontext a neberou v potaz situaci za hranicemi. Posouzení vnitrostátních právních rámců a současných postupů v Evropě ukázalo, že:

- a) posuzovaná rizika se v členských státech liší;
- b) soubory opatření přijímaných v jednotlivých členských státech k předcházení krizovým situacím a jejich řízení se liší a liší se také doba jejich spuštění¹;
- c) liší se přidělované úlohy a odpovědnosti a dále
- d) nepanuje obecná shoda o tom, co je to krizová situace.

Sdílení informací a transparentnost mezi členskými státy v oblasti zvládnutí elektroenergetických krizových situací a příprav na ně jsou navíc velmi omezené. Uvědomí-li si například některý členský stát, že jeho elektroenergetické soustavy mohou být v následujících měsících významně zatíženy, často provádí opatření ve spojení se svými provozovateli přenosových soustav, aniž by systematicky informoval ostatní.

To je způsobeno mezerou v právní úpravě. Aktuální právní rámec EU (směrnice 2005/89/ES² a 2009/72/ES³) stanoví pouze obecné cíle týkající se bezpečnosti dodávek a nechává na jednotlivých členských státech, aby rozhodly, jak jí dosáhnout. Zatímco předpisy například umožňují členským státům přijímat „ochranná opatření“ v krizových situacích, už nestanoví, jak by se na takové situace měly členské státy připravovat a jak je řídit.

¹ Viz Průběžná zpráva o odvětvovém šetření v oblasti kapacitních mechanismů (Interim Report of the Sector Inquiry on Capacity Mechanisms, C(2016) 2107 final) a k ní přiložený pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2016) 119 final).

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/89/ES ze dne 18. ledna 2006 o opatřeních pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury (Úř. věst. L 33, 4.2.2006, s. 22).

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55).

Stávající právní předpisy již nereflektují dnešní propojenost trhu s elektřinou, na němž se pravděpodobnost výskytu krizových situací s dopadem na více členských států najednou zvyšuje.

Problémy zjištěné v posouzení dopadů připojeném k tomuto návrhu lze shrnout takto:

- 1) krizové plány a krizová opatření se zaměřují výhradně vnitrostátně;
- 2) dochází k nedostatečnému sdílení informací a nedostatečné transparentnosti a
- 3) neexistuje jednotný přístup ke zjišťování a posuzování rizik.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Návrh nařízení doplňuje ustanovení třetího balíčku⁴, který je souběžně revidován. Revidovaný třetí balíček má zdokonalit fungování vnitřního trhu s elektřinou, mimo jiné umožněním větší flexibility a omezením rozsahu dotací na přiměřenost výrobních kapacit, a to i prostřednictvím koordinovaného evropského dlouhodobého posouzení přiměřenosti zdrojů. Dalším cílem je zvýšení bezpečnosti provozu soustavy díky lepší spolupráci mezi provozovateli přenosových soustav na regionální úrovni vytvořením regionálních operačních středisek.

Návrh nařízení stanoví, jaké kroky by členské státy měly podniknout pro předcházení elektroenergetickým krizovým situacím a pro jejich řízení a jak by spolu měly v tomto ohledu spolupracovat, zejména tím, že stanoví společné metody pro posouzení rizik, že přináší větší srovnatelnost a transparentnost pro přípravnou fázi a pro období elektroenergetické krize a že zajišťuje, aby i v případě krize byla elektřina dodána tam, kde je jí nejvíce zapotřebí. Dále poskytuje rámec pro systematictější sledování bezpečnosti dodávek prostřednictvím Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie. Doplňuje revidovaný třetí balíček tím, že zajišťuje, aby i v krizových situacích byla upřednostňována tržní opatření a aby trhy mohly fungovat co nejdéle.

Návrh nařízení nahrazuje směrnici 2005/89/ES (směrnice o zabezpečení dodávek elektřiny), jež nabízela velmi široké vymezení cílů, kterých má být v členských státech v oblasti bezpečnosti dodávek dosaženo, ale měla omezenou provozní hodnotu. Tato směrnice bude proto zrušena stejně jako některá ustanovení současného třetího balíčku týkající se bezpečnosti dodávek, zejména článek 4 (ukládající členským státům povinnost sledovat bezpečnost dodávek prostřednictvím vnitrostátních zpráv) a článek 42 (umožňující členským státům přijmout „ochranná opatření“ v případě náhlé krize v elektroenergetice) směrnice o elektřině⁵.

⁴ Třetí balíček opatření pro elektřinu sestává ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů.

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55).

Kodexy sítě a pokyny přijaté na základě článku 6 nařízení (ES) č. 714/2009⁶ stanoví harmonizované zásady pro procesy provozního plánování a vydávání harmonogramů, jež jsou nutné k předvídání problémů s provozní bezpečností v reálném čase. Předloha nařízení tyto technické předpisy doplňuje tím, že stanoví administrativní a politický mechanismus, který napomáhá vnitrostátním orgánům předcházet krizovým situacím a řídit je, a to v rámci vzájemné spolupráce, aniž by docházelo k nepatřičným zásahům do trhu nebo plnění povinností provozovatelů přenosových soustav.

Návrh nařízení vychází zejména z *rámcového pokynu pro provoz soustav*⁷ a *kodexu sítě pro nouzové situace a obnovu*⁸, které poskytují provozovatelům přenosových soustav technické předpisy týkající se zajištění bezpečnosti provozu soustavy, mimo jiné v nouzových situacích. Díky těmto předpisům by měli být provozovatelé přenosových soustav schopni účinně se vyrovnat s většinou incidentů, i když tato pravidla sama o sobě nezaručují dostatečnou připravenost členských států na krizové situace většího rozsahu ani na jejich řízení, zejména pokud tyto situace zasahují za hranice a často vyžadují přijetí politicky citlivých rozhodnutí (např. o přerušení dodávek elektřiny).

Navrhované nařízení je v souladu se stávajícími platnými předpisy v oblasti kybernetické bezpečnosti a kritické infrastruktury. V oblasti kybernetické bezpečnosti stanoví obecná pravidla směrnice (EU) 2016/1148 (směrnice o bezpečnosti sítí a informací)⁹, zatímco specifická pravidla budou přednostně vypracována v kodexu sítě, s nímž se počítá v revidovaném nařízení o elektřině a který zohlední nová rizika vyplývající z digitalizace energetických systémů. Navrhované nařízení doplňuje směrnici o bezpečnosti sítí a informací tím, že zajišťuje řádné označení kybernetických bezpečnostních incidentů za riziko a dále to, že opatření přijatá k řešení těchto incidentů jsou náležitě zahrnuta do plánů rizikové připravenosti. Navrhované nařízení dále doplňuje směrnici Rady 2008/114/ES¹⁰, která stanoví společný postup pro určování evropských kritických infrastruktur, jako jsou např. infrastruktury a zařízení pro výrobu a přenos elektřiny a pro jejich ochranu před teroristickými útoky a dalšími fyzickými riziky. Navrhované nařízení se důkladněji zaměřuje na možnosti zabezpečení odolnosti elektroenergetické soustavy jako celku a na způsoby řízení vzniklých krizových situací.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Navrhované nařízení usiluje o provedení klíčových cílů energetické unie vymezených v Rámcové strategii k vytvoření odolné energetické unie s pomocí progresivní politiky v oblasti změny klimatu.

Navrhované nařízení je také v souladu s unijním cílem usilujícím o posílení Energetického společenství. Vzhledem k tomu, že elektroenergetické krizové situace se mohou rozšířit za hranice Unie a mohou zasáhnout i země Energetického společenství, měla by Unie úzce

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15).

⁷ Nařízení Komise (EU) .../... ze dne XXX, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav (Úř. věst. [...]).

⁸ Nařízení Komise (EU) .../... ze dne XXX, kterým se stanoví kodex sítě pro nouzové situace v oblasti dodávek elektřiny a obnovu dodávek (Úř. věst. [...]).

⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii (Úř. věst. L 194, 19.7.2016 s. 1).

¹⁰ Směrnice Rady 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu (Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75).

spolupracovat se smluvními stranami Energetického společenství v oblasti předcházení elektroenergetickým krizím, přípravy na ně a jejich zvládnání, aby bylo dosaženo účinného řízení krizí v rámci širšího evropského území.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právní základ

Navrhované nařízení navrhuje opatření určená k předcházení elektroenergetickým krizovým situacím v EU, k přípravě na ně a k jejich zvládnání. Právním základem tohoto nařízení je proto článek 194 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

• Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)

Článek 194 SFEU uznává, že při tvorbě politik členských států v oblasti bezpečnosti dodávek je nutná určitá míra koordinace, transparentnosti a spolupráce, aby se zajistilo řádné fungování trhu s energií a bezpečnost dodávek v Unii.

Nutnost přijetí opatření na úrovni EU vychází z důkazů o tom, že vnitrostátní přístupy nejen že nedokáží zajistit optimální opatření, ale dokonce prohlubují dopady krize. Krizové situace se navíc častokrát neomezují pouze na území uvnitř hranic jednotlivých členských států, ale mohou přímo či nepřímo ovlivnit hned několik členských států. Vnitrostátní opatření v oblasti připravenosti a zmírnění dopadů by tedy neměla být určována čistě na vnitrostátní úrovni vzhledem k možnému dopadu na bezpečnost dodávek v sousedním členském státě a/nebo na dostupnost opatření určených k řešení možných výpadků.

Zvyšující se propojenost trhů s elektřinou v EU vyžaduje, aby opatření týkající se bezpečnosti dodávek byla koordinována. Nebude-li tato koordinace zajištěna, opatření přijímaná na vnitrostátní úrovni spíše ohrozí bezpečnost dodávek v dalších členských státech nebo na úrovni EU. Minulé události jako například delší vlna mrazů v roce 2012 ukázaly, že koordinovaná opatření a solidarita jsou klíčové pro zajištění dostupnosti elektřiny tam, kde je jí nejvíce zapotřebí. Opatření přijatá v jedné zemi tak mohou vyvolat riziko výpadku v sousedních zemích (např. jednostranné rozhodnutí jednoho státu o zákazu vývozu mělo závažné nepříznivé dopady na odvětví elektřiny a plynu v dalších státech). Na druhé straně může koordinace mezi členskými státy otevřít cestu k celé řadě řešení.

Potenciál umožňující zavedení účinnějších a méně nákladných opatření na základě regionální spolupráce nebyl dosud plně využit¹¹, což poškozuje odběratele v EU.

• Proporcionalita

Navrhované nařízení má napomoci dosažení příslušné úrovně připravenosti napříč Evropou, posílit důvěru a spolupráci mezi členskými státy a zmírnit dopady případné krize na odběratele. Aby bylo možné tohoto cíle dosáhnout, navrhované nařízení představuje společná pravidla a zásady, jež bude třeba dodržovat, jakož i mechanismy pro přeshraniční spolupráci.

¹¹ Stávající makroregionální strategie EU a Evropská územní spolupráce sice regionální spolupráci mezi členskými státy posilují, ale tato regionální spolupráce nezahrnuje předcházení elektroenergetickým krizovým situacím a jejich řízení.

Návrh nicméně nenavrhuje úplnou harmonizaci, v jejímž rámci by byla všechna opatření nařízena na úrovni EU.

Regionální spolupráce mezi členskými státy se musí zaměřit na nedostatky stávajícího systému, v němž se dobrovolná spolupráce omezuje na provozovatele přenosových soustav, a umožnit řešení problémů na regionální úrovni.

- **Volba nástroje**

Hodnocení směrnice o zabezpečení dodávek elektřiny (hlavní právní akt upravující tuto oblast) ukázalo, že uplatňování zásad stanovených na úrovni EU členskými státy vedlo k nejednotné právní úpravě ve formě vnitrostátních předpisů a postupů, které se napříč EU liší.

Nařízení představuje pro zajištění jednotného a transparentního provádění opatření určených k předcházení elektroenergetickým krizím, jejich řízení a přípravě na ně vhodnější nástroj.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Komise hodnotila směrnici o zabezpečení dodávek elektřiny tak, že posoudila její účinnost na základě pěti kritérií: relevance, efektivnosti, účinnosti, soudržnosti a přidané hodnoty EU. Výsledky hodnocení jsou popsány v posouzení dopadů v části týkající se vymezení problému. Nejvýznamnější závěry lze shrnout takto:

- směrnice byla neúčinná při dosahování cílů, zejména cíle přispět k lepší bezpečnosti dodávek v Evropě. Některá z ustanovení směrnice byla převzata do následně přijatých právních předpisů (zejména třetího balíčku a nařízení o transevropské energetické síti¹²). Nicméně stále existují mezery v právní úpravě, zejména co se týče předcházení krizovým situacím a jejich řízení,
- intervence na základě této směrnice je již irelevantní, protože její ustanovení již neodpovídají aktuálním problémům souvisejícím s bezpečností dodávek. Vzhledem ke zvyšujícímu se propojení elektroenergetických soustav již nelze čistě vnitrostátní přístup považovat za vhodný a
- přidaná hodnota směrnice byla velmi omezená, protože vytvářela obecný rámec, ale celkově nechávala na členských státech, aby si pro bezpečnost dodávek stanovily vlastní normy.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

V rámci veřejné konzultace týkající se téma rizikové připravenosti v oblasti bezpečnosti dodávek elektřiny (od 15. července do 9. října 2015) bylo získáno 75 odpovědí, mimo jiné od veřejných orgánů, mezinárodních organizací (Mezinárodní energetické agentury), evropských orgánů (Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů – ACER – a Evropské síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav – síť ENTSO pro elektřinu) a od

¹² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Úř věst. L 115, 25.4. 2013, s. 39).

nejdůležitějších zúčastněných stran (podniků a sdružení). Cílem konzultací bylo získat názory zúčastněných stran zejména na toho, jak by se měly členské státy připravovat a spolupracovat s ostatními s ohledem na zjišťování a řízení rizik souvisejících s bezpečností dodávek elektřiny. Hlavní výsledky konzultace a obdržných odpovědí jsou shrnuty níže a jsou také k dispozici na internetových stránkách Komise¹³. Různá stanoviska jsou popsána v posouzení dopadů.

Konzultace ukázala, že většina respondentů (podniky, sdružení a vlády) je toho názoru, že stávající právní rámec (směrnice o zabezpečení dodávek) nedostatečně pokrývá propojenost integrovaného evropského trhu s elektřinou.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Navrhované nařízení a posouzení dopadů byly vypracovány na základě velkého množství podkladů (viz poznámky pod čarou v posouzení dopadů). Zvláště pro posouzení dopadů byl rovněž vypracován přehled stávajících vnitrostátních předpisů a zásad týkajících se rizikové připravenosti v oblasti bezpečnosti dodávek elektřiny¹⁴.

Během vypracování tohoto návrhu byly jeho různé aspekty projednávány s členskými státy a příslušnými zúčastněnými stranami v rámci Evropského elektrárenského regulačního fóra (3.–4. března 2016) a Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie (16. listopadu 2015 a 3. května 2016).

- **Posouzení dopadů**

Veškerá navrhovaná opatření byla podpořena v rámci posouzení dopadů.

Výbor pro kontrolu regulace vydal dne 4. listopadu 2016 kladné stanovisko.

Posouzení dopadů zkoumalo čtyři možnosti politiky:

- 0+ lepší provádění/prosazování (neregulační přístup);
 1. minimální pravidla, jež mají členské státy zavést;
 2. minimální pravidla, jež mají členské státy zavést, plus regionální spolupráce a
 3. úplná harmonizace a rozhodování na regionální úrovni.

Možnost č. 0+ nebyla přijata, protože lepší provádění a prosazování by nemělo kýžený výsledek vzhledem k tomu, že stávající právní rámec stanoví pouze obecné zásady a ponechává členským státům značný prostor, pokud jde o způsob jejich provádění.

Možnost č. 1 se snaží o lepší srovnatelnost a transparentnost v oblasti rizikové připravenosti ve všech členských státech, ale nezajišťuje potřebu dostatečného posílení přeshraniční spolupráce.

¹³ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-risk-preparedness-area-security-electricity-supply>

¹⁴ <https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/DG%20ENER%20Risk%20preparedness%20final%20report%20May2016.pdf>

Možnost č. 2 řeší řadu nedostatků možnosti č. 1, a poskytuje tak účinnější balíček řešení. Regionálně koordinované plány konkrétně zajistí, že rizika jsou zjišťována na regionální úrovni a že jsou přijímána jednotná opatření k předcházení krizovým situacím a jejich řízení.

Možnost č. 3 představuje velmi agresivní přístup, který se snaží možná rizika řešit tím, že se uchyluje k úplné harmonizaci zásad a předepíše konkrétní řešení.

Doporučenou možností je možnost č. 2.

Při zkoumání možnosti č. 2 byly zvaženy následující dopady:

1. Hospodářské dopady

Z analýzy vyplynulo, že možnost č. 2 povede k lepší připravenosti na krizové situace při nižších nákladech díky posílené regionální spolupráci. Výsledky simulací¹⁵ prokázaly, že v obdobích extrémních povětrnostních podmínek mají pro zvládnutí delšího zatížení soustav (vysoké poptávky) a minimalizaci pravděpodobnosti přerušení dodávek elektřiny klíčový význam dobře integrované trhy a regionální spolupráce.

Nejdůležitější přitom je, že přístup na vnitrostátní úrovni nebere v potaz zapojení sousedních zemí do krizové situace, zatímco díky regionálnímu přístupu lze dosáhnout lepšího využití elektráren a menší pravděpodobnosti ztráty zatížení. Toto bylo zjištěno na základě ukazatele bezpečnosti dodávek EENS (odhad nedodané elektřiny), vyjadřujícího množství elektřiny nedodané odběratelům v důsledku výpadku a vyjádřené jako procentuální podíl roční poptávky. Probíhá-li regionální spolupráce mezi členskými státy, procentuální podíl nedodané elektřiny významně klesá (neprobíhá-li spolupráce, má ukazatel EENS hodnotu 0,36 %, která klesá na 0,02 % v případě probíhající spolupráce).

Posílení koordinace by snížilo celkové náklady soustavy, což by mělo pozitivní dopad na ceny pro odběratele. Naproti tomu nedostatek koordinace v oblasti předcházení krizovým situacím a jejich řízení by způsobil významné náklady příležitosti. Nedávná studie prokázala, že integrace evropského trhu s elektřinou by mohla mít významný přínos (12,5–40 miliard EUR v období do roku 2030). Tato částka by se ale snížila na 3–7,5 miliardy EUR, pokud by členské státy při dosahování cílů bezpečnosti dodávek elektřiny jednaly každý sám za sebe¹⁶.

2. Koho a jakým způsobem se návrh dotkne?

Možnost č. 2 bude mít pozitivní dopad na celou společnost a zejména na odběratele elektřiny, protože napomáhá předcházení krizovým situacím a zbytečným a nepřiměřeným přerušením dodávek. Předcházení krizím a jejich řízení bude ještě účinnější díky požadavku, aby členské státy efektivně spolupracovaly a zavedly nástroje umožňující sledování bezpečnosti dodávek prostřednictvím Koordináční skupiny pro otázky elektrické energie.

Opatření budou mít pozitivní dopad také na obchodníky, protože bude dosaženo větší transparentnosti a porovnatelnosti, pokud jde o způsob, jakým se členské státy připravují na krizové situace a jak je hodlají řídit. Díky tomu se zvýší právní jistota investorů, výrobců

¹⁵ Artelys (2016): *Study S16: Analysis revenue related risks for power producers (Studie 16: Analýza rizik spojených s příjmem výrobců energie)*. Artelys (2016): *Study S4: Generation and System Adequacy Analysis (Studie S4: Analýza přiměřenosti výrobních kapacit a soustav)*.

¹⁶ *Benefits of an integrated European energy market (Přínosy integrovaného evropského trhu s energií)*, 2013, BOO&CO.

elektriny, energetických burz, ale také provozovatelů přenosových soustav řídicích krátkodobé krizové situace.

Mezi zúčastněné strany, které budou návrhem nejvíce dotčeny, patří příslušné orgány (např. ministerstva a národní regulační orgány) odpovědné za vypracování plánů rizikové připravenosti (viz níže posouzení dopadů na veřejné orgány).

- **Účelnost a zjednodušování právních předpisů**

Návrh může mít za následek zvýšení administrativní zátěže, ale pouze v omezeném rozsahu. Vnitrostátní orgány se například budou muset na regionální úrovni předem dohodnout na části svých plánů rizikové připravenosti. Nicméně dosavadní poznatky ukazují, že regionálnější přístup k posouzení rizik a k rizikové připravenosti je technicky i právně proveditelný a pro odběratele i celkovou ekonomiku je významným přínosem. Jelikož by regionální část plánu připravovala regionální koordinační střediska provozovatelů přenosových soustav, byla by vyšší administrativní zátěž členských států celkově omezená a vynahrazovaly by ji praktické přínosy této spolupráce¹⁷.

Větší regionální spolupráce dále umožní členským státům dosáhnout součinnosti, učit se od druhých a společně vytvářet osvědčené postupy. To by mělo v budoucnosti vést ke snížení administrativních dopadů.

Evropské subjekty, jako je Komise nebo síť ENTSO pro elektrinu, vypracují pokyny a postup přípravy na rizika a jejich řízení usnadní. To také pomůže snížit dopady na členské státy.

Neustavuje se žádný nový orgán a zjednodušují se stávající povinnosti. Například Koordinační skupina pro otázky elektrické energie je orgán, který se již nyní pravidelně schází; záměrem je práci tohoto orgánu zefektivnit tím, že mu budou přiděleny konkrétní úkoly. Dále budou omezeny povinnosti členských států v oblasti podávání zpráv (např. zrušením povinnosti vyplývající z článku 4 směrnice o elektřině) a podávání zpráv na úrovni EU bude probíhat v rámci stávajících zpráv a povinností je podávat (např. výroční zpráva agentury ACER o výsledcích monitorování vnitřního trhu s elektřinou a se zemním plynem).

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Jediný rozpočtový dopad v souvislosti s tímto návrhem se týká zdrojů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů (ACER). Tento dopad je popsán v legislativním finančním výkazu připojeném k souběžnému návrhu Komise na přepracování nařízení o zřízení agentury ACER.

¹⁷ Provozovatelé přenosových soustav a regulační a energetické orgány severských zemí spolupracují prostřednictvím severského fóra pro řízení nepředvídatelných událostí a krizí (Nordic Contingency and Crisis Management Forum, NordBER). Spolupráce zahrnuje výměnu informací, společné pracovní skupiny a plánování pro nepředvídatelné události v rámci celého severského energetického odvětví, čímž doplňuje vnitrostátní činnost v oblasti mimořádných událostí a spolupráce provozovatelů přenosových soustav (www.nordber.org).

5. OSTATNÍ PRVKY

• **Plány provádění a monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Komise bude sledovat, jak členské státy provádějí opatření stanovená v navrhovaném nařízení. Bude-li to nutné, nabídne jim pomoc s provedením požadovaných změn ve vnitrostátních právních předpisech a uspořádá semináře se všemi členskými státy (např. prostřednictvím Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie) nebo dvoustranné schůzky na téma vypracování plánů rizikové připravenosti. Bude-li to nutné, bude Komise postupovat podle článku 258 SFEU, pokud některý členský stát nedostojí své povinnosti právní předpisy Unie provést.

Komise bude ve spolupráci s Koordinační skupinou pro otázky elektrické energie také trvale sledovat bezpečnost dodávek v EU.

• **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Návrh nařízení obsahuje následující prvky:

1. Společná pravidla pro předcházení krizím a nástroje pro zajištění přeshraniční spolupráce:
 - členské státy by měly ustavit příslušný orgán, který bude odpovídat za provádění úkolů stanovených v tomto nařízení, zejména za vypracování plánů rizikové připravenosti,
 - členské státy mají povinnost vypracovat po konzultaci se zúčastněnými stranami plány rizikové připravenosti, aby zajistily co nejlepší připravenost na elektroenergetické krizové situace a jejich účinné řízení, pokud k takovým situacím dojde. Tyto plány by měly být vytvářeny s ohledem na scénáře elektroenergetických krizí zjištěné sítí ENTSO pro elektřinu a členskými státy a měly by stanovit opatření plánovaná nebo přijatá k předcházení těmto scénářům nebo jejich zmírňování,
 - před přijetím plánu by měl příslušný orgán jeho předlohu předložit ke konzultaci příslušným orgánům v daném regionu a Koordinační skupině pro otázky elektrické energie. Po konzultaci by měl být plán v konečném znění zaslán Komisi, zveřejněn a aktualizován každé tři roky, pokud si okolnosti nevyžádají aktualizace častější,
 - plány by měly sestávat ze dvou částí, které stanoví vnitrostátní opatření a koordinovaná opatření dohodnutá členskými státy v daném regionu. Dále by měly zohledňovat konkrétní charakteristiky každého členského státu a jasně vymezovat úlohy a povinnosti příslušných orgánů,
 - veškerá opatření zahrnutá v plánech by měla být jasně vymezená, transparentní, přiměřená, nediskriminační a ověřitelná. Neměla by ohrozit bezpečnost dodávek elektřiny jiným členským státům ani Unii jako celku a
 - plány by měly zahrnovat opatření, která zajistí, že souběžným krizovým situacím bude řádně předcházeno a budou řádně řízeny. Musí být schváleny na regionální úrovni a musí přinejmenším obsahovat:
 - a) určení regionálního krizového manažera nebo týmu;

- b) mechanismy sdílení, informování a spolupráce v rámci regionu;
- c) opatření ke zmírnění dopadu krize, včetně souběžných krizových situací (např. regionální plány odlehčování nebo jiná ujednání o vzájemné pomoci);
- d) veškeré režimy náhrad nákladů související s ujednáními o systémy pomoci a
- e) postupy pro provádění každoročních prověrek těchto plánů.

2. Řízení elektroenergetických krizových situací:

- nařízení požaduje, aby v případě elektroenergetické krizové situace členské státy bezodkladně informovaly sousední členské státy a Komisi. Dále musí poskytnout informace o příčinách krize, opatřeních přijatých nebo plánovaných k jejímu zmírnění a případné potřebě pomoci od jiných členských států,
- členské státy jsou povinny informovat Komisi a Koordinační skupinu pro otázky elektrické energie, pokud mají konkrétní, závažné a spolehlivé informace, že může dojít k události, která pravděpodobně povede k podstatnému zhoršení dodávek elektřiny,
- členské státy mají spolupracovat v duchu solidarity, aby byly připraveny na elektroenergetické krizové situace a řídily je s ohledem na zajištění dodávek elektřiny tam, kde jí je nejvíce zapotřebí, výměnou za náhradu a
- v případě elektroenergetické krize musí členské státy jednat plně v souladu s pravidly vnitřního trhu s elektřinou. Netržní opatření lze využít pouze jako poslední možnost, přičemž se musí jednat o opatření nutná, přiměřená, nediskriminační a dočasná.

3. Ukazatele bezpečnosti dodávek a posouzení rizika:

- návrh vyžaduje, aby síť ENTSO pro elektřinu vytvořila metodiku pro zjišťování scénářů elektroenergetických krizí na regionální úrovni, a to s přinejmenším ohledem na tato rizika:
 - a) ojedinělá a extrémní přírodní nebezpečí;
 - b) nepředvídaná nebezpečí překračující bezpečnostní kritérium N-1¹⁸;
 - c) následná nebezpečí vzniklá např. v důsledku nedostatku paliva a
 - c) úmyslné útoky,
- síť ENTSO pro elektřinu a členské státy by tuto metodiku měly využít při přípravě plánů rizikové připravenosti ke zjištění nejzávažnějších krizových scénářů a
- síť ENTSO pro elektřinu by také měla vytvořit metodiku pro posouzení krátkodobé přiměřenosti, konkrétně přiměřenosti sezónní, jakož i pro prognózy týdenní až

¹⁸ Podle rámcového pokynu pro provoz elektroenergetických přenosových soustav se „kritériem (N-1)“ rozumí pravidlo, podle něhož jsou prvky, které v regulační oblasti provozovatele přenosové soustavy zůstanou v provozu po vzniku kontingence, schopny zvládnout novou provozní situaci bez porušení limitů provozní bezpečnosti.

vnitrodenní přiměřenosti výrobních kapacit. Tuto metodiku by po jejím schválení agenturou ACER měly používat členské státy a síť ENTSO pro elektřinu pro potřeby svých krátkodobých posouzení. Navrhované posouzení krátkodobé přiměřenosti doplňuje posouzení dlouhodobé přiměřenosti zdrojů navržené v rámci revidovaného znění nařízení o elektřině, čímž je zajištěno koordinované evropské posouzení přiměřenosti pro účely vyhodnocení potřeby kapacitních mechanismů.

4. Hodnocení a sledování:

- aby byla v návaznosti na elektroenergetickou krizi zajištěna transparentnost, dotčené členské státy by měly provádět hodnocení krize a jejích dopadů *ex-post*,
- návrh zahrnuje systematické sledování bezpečnosti dodávek v EU prostřednictvím Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY**o rizikové připravenosti v odvětví elektřiny a o zrušení směrnice 2005/89/ES**

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 194 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁹,s ohledem na stanovisko Výboru regionů²⁰,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Odvětví elektřiny v Unii prochází významnou transformací, jež se vyznačuje decentralizovanějšími trhy, na kterých působí více subjektů, lépe propojenými soustavami a větším podílem energie z obnovitelných zdrojů. V důsledku toho je cílem směrnice xxx / nařízení xxx [odkaz na návrh směrnice o elektřině a nařízení o elektřině] aktualizovat právní rámec upravující vnitřní trh Unie s elektřinou tak, aby trhy a sítě fungovaly optimálně a ku prospěchu podniků a odběratelů.
- (2) Dobře fungující trhy a soustavy jsou nejlepší zárukou bezpečnosti dodávek. Riziko elektroenergetické krize vzniklé v důsledku extrémních povětrnostních podmínek, úmyslných útoků či nedostatku paliva není nicméně možné nikdy vyloučit ani v případě, že trhy a soustavy fungují dobře. Důsledky krizové situace často přesahují hranice jednoho členského státu. I v případě, kdy má incident v počátku lokální rozměr, mohou se jeho důsledky rychle rozšířit přes hranice. Extrémní okolnosti, např. vlna mrazů, vlna veder či kybernetický útok, mohou současně ovlivnit celé regiony.
- (3) V kontextu propojených trhů s elektřinou a elektroenergetických soustav není možné považovat předcházení krizím a jejich řízení za čistě vnitrostátní odpovědnost. Je třeba zavést společný rámec pravidel a koordinovaných postupů, aby členské státy a

¹⁹ Úř. věst. C , , s. .

²⁰ Úř. věst. C , , s. .

další subjekty účinně spolupracovaly přes hranice v duchu solidarity a transparentnosti.

- (4) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/89/ES²¹ stanoví nezbytná opatření, která mají členské státy přijmout, aby obecně zajistily zabezpečení dodávek elektřiny. Ustanovení této směrnice již byla do značné míry nahrazena následnými právními předpisy, které upravují zejména to, jak by měly být organizovány trhy, aby byla zajištěna dostupnost dostatečných kapacit, a jak by měli spolupracovat provozovatelé přenosových soustav, aby byla zajištěna stabilita systému²², a dále nutnost zajistit zavedení vhodné infrastruktury²³. Nařízení se dotýká konkrétních otázek předcházení krizím v odvětví elektřiny a jejich řízení.
- (5) Rámcový pokyn pro provoz soustav²⁴ a kodex sítě pro nouzové situace a obnovu²⁵ představují podrobná pravidla pro jednání a spolupráci provozovatelů přenosových soustav a dalších příslušných subjektů, jež mají zajistit bezpečnost soustavy. Tyto technické předpisy by měly zajistit, že většina elektroenergetických incidentů bude vyřešena efektivně a na provozní úrovni. Toto nařízení se zaměřuje na elektroenergetické krizové situace, které mohou mít větší rozsah a dopad. Stanoví, co by měly členské státy dělat, aby těmto situacím předcházely, a jaká opatření mohou přijmout, nebudou-li pravidla pro provozování soustavy již sama o sobě stačit. Nicméně i v případě krizových situací by pravidla pro provozování soustavy měla být i nadále zcela dodržována.
- (6) Toto nařízení stanoví společný rámec pravidel určených k předcházení elektroenergetickým krizovým situacím, k přípravě na ně a k jejich řízení, vnáší větší transparentnost do přípravné fáze a do období elektroenergetické krize a zajišťuje, že i v případě krize bude elektřina doručena tam, kde je jí nejvíce zapotřebí. Vyžaduje, aby členské státy spolupracovaly na regionální úrovni v duchu solidarity. Dále stanoví rámec pro efektivní sledování bezpečnosti dodávek v Evropě prostřednictvím Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie. To by mělo vést k větší rizikové připravenosti s nižšími náklady. Dalším důsledkem by mělo být posílení vnitřního trhu s energií zvýšením důvěry napříč členskými státy a odstraněním nevhodných státních zásahů v krizových situacích, zejména zamezením nepřiměřenému omezování přeshraničních toků energie.
- (7) Směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů (směrnice o bezpečnosti sítí a informací)²⁶ stanoví obecná pravidla, zatímco specifická pravidla pro kybernetickou bezpečnost budou vypracována v rámci kodexu sítě, jak předpokládá [*návrh nařízení o elektřině*]. Toto nařízení doplňuje směrnici o bezpečnosti sítí a informací zajištěním

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/89/ES ze dne 18. ledna 2006 o opatřeních pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury (Úř. věst. L 33, 4.2.2006, s. 22).

²² Odkaz na revidované znění třetího balíčku.

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, Úř. věst. L 115, 24.4.2013, s. 39.

²⁴ Nařízení Komise (EU) .../... ze dne XXX, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav (Úř. věst. [...]).

²⁵ Nařízení Komise (EU) .../... ze dne XXX, kterým se stanoví kodex sítě pro nouzové situace v oblasti dodávek elektřiny a obnovu dodávek (Úř. věst. [...]).

²⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 ze dne 6. července 2016 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii, Úř. věst. L 194, 19.7.2016, s. 1.

toho, že kybernetické incidenty jsou náležitě označeny za riziko a že opatření přijatá k jejich řešení jsou náležitě zahrnuta do plánů rizikové připravenosti.

- (8) Směrnice Rady 2008/114/ES²⁷ stanoví postup, který má posílit bezpečnost určené evropské kritické infrastruktury včetně určité elektroenergetické infrastruktury v Unii. Směrnice 2008/114/ES společně s tímto nařízením přispívají k tvorbě komplexního přístupu k energetické bezpečnosti Unie.
- (9) Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU²⁸ o mechanismu civilní ochrany Unie ukládá členským státům povinnost, aby každé tři roky provedly na celostátní nebo odpovídající nižší úrovni posouzení rizik a rozvinuly a zdokonalily své plánování zvládání rizik katastrof. Konkrétní opatření k předcházení rizikům, připravenosti na ně a plánování jejich řízení v souladu s tímto nařízením musí být v souladu s obecnějším posouzením širší škály vnitrostátních rizik, které rozhodnutí č. 1313/2013/EU požaduje.
- (10) Členské státy usnadnily předcházení krizím, výměnu informací a hodnocení elektroenergetických krizí *ex-post*, měly by určit jeden příslušný orgán, který bude fungovat jako kontaktní bod. Může se jednat o nový nebo existující subjekt.
- (11) Společný přístup k předcházení krizím a jejich řízení zejména vyžaduje, aby členské státy využívaly ke zjišťování rizik spojených s bezpečností dodávek elektřiny stejné metody a definice a aby byly schopny účinně porovnat svou výkonnost v této oblasti s výkonností sousedních členských států. Nařízení určuje dva ukazatele ke sledování bezpečnosti dodávek elektřiny v Unii: „odhad nedodané elektřiny“ (EENS), vyjadřovaný v GWh/rok, a „předpokládaná ztráta zatížení“ (LOLE), vyjadřovaná v h/rok. Tyto ukazatele jsou součástí evropského posouzení přiměřenosti zdrojů, které provádí Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (síť ENTSO pro elektřinu) podle [článku 19 návrhu nařízení o elektřině]. Koordinační skupina pro otázky elektrické energie pravidelně sleduje bezpečnost dodávek na základě výsledků těchto ukazatelů. Tyto ukazatele by měla používat také Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů („agentura“) při podávání hlášení o výkonnosti jednotlivých členských států v oblasti bezpečnosti dodávek ve svých výročních zprávách o monitorování trhu s elektřinou podle [článku 16 návrhu nařízení o agentuře ACER].
- (12) Je třeba společný přístup ke zjišťování rizikových scénářů, aby byla zajištěna soudržnost posouzení rizik, která vytváří důvěru mezi členskými státy v období krizové situace. Síť ENTSO pro elektřinu by proto ve spolupráci s agenturou měla vypracovat společnou metodiku pro zjišťování rizik, přičemž síť ENTSO pro elektřinu by tuto metodiku navrhla a agentura by ji schválila.
- (13) Na základě této společné metodiky by měla síť ENTSO pro elektřinu pravidelně vypracovávat a aktualizovat regionální krizové scénáře a zjišťovat nejzávažnější rizika v jednotlivých regionech, jako jsou extrémní povětrnostní podmínky, přírodní katastrofy, nedostatek paliva nebo úmyslné útoky. Při zvažování krizového scénáře v podobě nedostatku plynného paliva by mělo být posuzováno riziko narušení dodávek

²⁷ Směrnice 2008/114/ES ze dne 8. prosince 2008 o určování a označování evropských kritických infrastruktur a o posouzení potřeby zvýšit jejich ochranu (Úř. věst. L 345, 23.12.2008, s. 75).

²⁸ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1313/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o mechanismu civilní ochrany Unie (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 24).

plynu na základě scénářů narušení dodávek plynu a plynárenské infrastruktury vypracovaných Evropskou sítí provozovatelů plynárenských přepravních soustav podle čl. 6 odst. 6 nařízení o bezpečnosti dodávek plynu [návrh nařízení o bezpečnosti dodávek plynu]. Členské státy by měly na tomto základě vytvořit a aktualizovat své vnitrostátní krizové scénáře v zásadě každé tři roky. Tyto scénáře by měly tvořit základ pro plány rizikové připravenosti. Při zjišťování rizik na vnitrostátní úrovni by měly členské státy také popsat možná rizika, která vnímají v souvislosti s vlastnictvím infrastruktury, jež má význam pro bezpečnost dodávek, jakož i případná možná opatření k řešení těchto rizik (např. obecné nebo odvětvové právní předpisy na prověřování investic, zvláštní práva určitých podílníků apod.) a uvést důvod, proč tato opatření považují za opodstatněná.

- (14) Regionální přístup ke zjišťování rizikových scénářů a tvorbě preventivních a zmírňujících opatření by měl významně přispět k účinnosti opatření a optimálnímu využívání zdrojů. Koordinovaný a předem dohodnutý přístup v případě souběžné elektroenergetické krize zajistí jednotnou reakci a sníží riziko negativních vedlejších účinků, které by čistě vnitrostátní přístupy mohly vyvolat v sousedních zemích. Toto nařízení proto vyžaduje, aby členské státy spolupracovaly na regionální úrovni.
- (15) jak je uvedeno v [návrhu nařízení o elektřině], měla by regionální operační střediska pravidelně posuzovat příslušná rizika, nepotřebuje jim svěřeno provozní řízení těchto situací. Regionální spolupráce požadovaná podle tohoto nařízení by měla stavět na strukturách regionální spolupráce využívaných na technické úrovni, zejména skupinách členských států sdílejících jedno regionální operační středisko, aby tyto struktury prováděly své úkoly efektivně a jednaly v úzké spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány s cílem předcházet rozsáhlým incidentům a zmírňovat je.
- (16) [Návrh nařízení o elektřině] požaduje používání společné metodiky pro střednědobé až dlouhodobé evropské posouzení přiměřenosti zdrojů (prováděné na 10 let až jeden rok dopředu) s cílem zajistit, aby rozhodnutí členských států týkající se možných investičních potřeb byla přijímána transparentně a společně dohodnutým způsobem. Účel tohoto posouzení se liší od účelu posouzení krátkodobé přiměřenosti, sloužícího ke zjišťování možných problémů spojených s přiměřeností v rámci krátkých časových úseků, konkrétně sezónních výhledů (na šest měsíců dopředu) a posouzení týdenní až vnitrodenní přiměřenosti. Pro krátkodobé posouzení je třeba zavést společný přístup ke zjišťování možných problémů spojených s přiměřeností. Síť ENTSO pro elektřinu bude vydávat zimní a letní výhledy, aby upozornila členské státy a provozovatele přenosových soustav na rizika spojená s bezpečností dodávek, jež by se mohla vyskytnout v následujících šesti měsících. Aby se kvalita těchto výhledů zlepšila, měly by vycházet ze společné pravděpodobnostní metodiky navržené sítí ENTSO pro elektřinu a schválené agenturou. Aby byl posílen regionální přístup k posouzení rizik, měla by mít síť ENTSO pro elektřinu možnost přenést úkoly spojené se sezónními výhledy na regionální operační střediska.
- (17) Provozovatelé přenosových soustav a regionální operační střediska by měli uplatňovat metodiku určenou k přípravě sezónních výhledů i k vypracovávání jiných typů krátkodobých posouzení rizik, zejména pro prognózy přiměřenosti týdenních až vnitrodenních výrobních kapacit, jež jsou upraveny nařízením Komise, kterým se stanoví rámcový pokyn pro provoz elektroenergetických přenosových soustav.

- (18) Aby byl zajištěn společný přístup k předcházení krizím a jejich řízení, měl by příslušný orgán každého členského státu vypracovat po konzultaci se zúčastněnými stranami plán rizikové připravenosti. Plány by měly popisovat efektivní, přiměřená a nediskriminační opatření řešící všechny zjištěné krizové scénáře. Tyto plány by měly být transparentní, zejména co se týče podmínek přijetí netržních opatření ke zmírnění krizových situací. Veškerá předpokládaná netržní opatření by měla být v souladu s pravidly stanovenými v tomto nařízení.
- (19) Plány by měly sestávat ze dvou částí, které stanoví vnitrostátní opatření a regionální opatření dohodnutá členskými státy v daném regionu. Regionální opatření jsou zapotřebí zejména v případě souběžné krize, kdy koordinovaný a předem dohodnutý přístup zajistí jednotnou reakci a sníží riziko negativních vedlejších účinků. Plány by měly zohledňovat konkrétní charakteristiky daného členského státu a jasně stanovit úlohy a povinnosti příslušných orgánů. Vnitrostátní opatření by měla plně zohlednit dohodnutá regionální opatření a plně využít příležitostí, které regionální spolupráce nabízí. Plány by měly být technické a provozní povahy a měly by pomoci zabránit výskytu či vyostření elektroenergetické krize a zmírnit její účinky.
- (20) Plány by měly být pravidelně aktualizovány. Aby se zaručilo, že plány jsou vždy aktuální a účinné, měly by příslušné orgány jednotlivých regionů ve spolupráci s regionálními operačními středisky provádět každoroční simulace s cílem prověřit jejich vhodnost.
- (21) Vypracování plánů by měly usnadnit šablony a konzultace s dalšími členskými státy v příslušném regionu a s Koordinační skupinou pro otázky elektrické energie. Konzultace v rámci regionu a prostřednictvím Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie by měla zajistit, aby opatření přijatá v jednom členském státě nebo regionu neohrozila bezpečnost dodávek jiných členských států nebo regionů.
- (22) Nastane-li krizová situace, je k zajištění koordinovaného postupu a poskytnutí cílené pomoci klíčová výměna informací. Toto nařízení proto ukládá členským státům povinnost, aby v případě, že čelí elektroenergetické krizi, bezodkladně informovaly sousední členské státy a Komisi. Dále by měly poskytnout informace o příčinách krize, opatřeních přijatých a plánovaných k jejímu zmírnění a případné potřebě pomoci od jiných členských států. V případě, že tato pomoc přesahuje rámec bezpečnosti dodávek elektřiny, zůstává platným právním rámcem mechanismus civilní ochrany Unie.
- (23) Mají-li členské státy konkrétní, závažné a spolehlivé informace o tom, že může dojít k události, která pravděpodobně povede k podstatnému zhoršení dodávek elektřiny, je důležité, aby mezi nimi byla umožněna komunikace a zajištěna informovanost. V těchto případech by členské státy měly bezodkladně informovat Komisi a Koordinační skupinu pro otázky elektrické energie, a zejména jim poskytnout informace o příčinách zhoršení, plánovaných opatřeních k předejití elektroenergetické krizi a o případné potřebě pomoci od jiných členských států.
- (24) V případě elektroenergetické krize by si členské státy měly vypomáhat v duchu solidarity a měly by zajistit, aby byla elektřina dodána tam, kde je jí nejvíce zapotřebí. Tato spolupráce by měla být založena na předem dohodnutých opatřeních stanovených v plánech rizikové připravenosti. Při domlouvání spolupráce by měly vzít členské státy v úvahu společenské a hospodářské faktory, včetně bezpečnosti obyvatel, a

proporcionalitu. Členské státy se vyzývají, aby sdílely osvědčené postupy a využívaly Koordinační skupinu pro otázky elektrické energie jako diskuzní platformu, sloužící ke zjišťování dostupných možností spolupráce a ujednání o solidaritě, včetně mechanismů náhrady. Komise může přípravu regionálně koordinovaných opatření v dotčeném regionu usnadnit.

- (25) Toto nařízení by mělo elektroenergetickým podnikům a odběratelům vyrovnávajícím se s elektroenergetickou krizí umožnit co nejdéle spoléhat na tržní mechanismy stanovené v [návrhu směrnice o elektřině a nařízení o elektřině]. I v případě krizových situací by měly být plně dodržovány předpisy upravující vnitřní trh a pravidla pro provozování soustavy. To znamená, že netržní opatření, jako je nucené odlehčování nebo poskytování mimořádných dodávek mimo běžné fungování trhu, by měla být využívána až jako poslední možnost poté, co byly vyčerpány veškeré možnosti, které nabízí trh. Nucené odlehčování proto může být provedeno až poté, co byly vyčerpány všechny možnosti dobrovolného odlehčování. Veškerá netržní opatření by měla být navíc nutná, přiměřená, nediskriminační a dočasná.
- (26) Aby byla po elektroenergetické krizi zajištěna transparentnost, dotčené členské státy by měly provádět hodnocení krize a jejích dopadů *ex-post*, a tím řádně zapojovat své národní regulační orgány. Toto hodnocení by mělo zohlednit mimo jiné i účinnost a přiměřenost přijatých opatření, jakož i jejich ekonomické náklady. Mělo by brát také v potaz přeshraniční otázky, jako je například dopad daných opatření na jiné členské státy nebo úroveň od nich získané pomoci.
- (27) Povinnosti v oblasti transparentnosti zajistí, aby veškerá opatření přijatá za účelem předcházení krizovým situacím a jejich řízení dodržovala pravidla vnitřního trhu a byla v souladu se zásadami spolupráce a solidarity, na nichž stojí energetická unie.
- (28) V roce 2012 byla vytvořena Koordinační skupina pro otázky elektrické energie jako fórum pro výměnu informací a upevnování spolupráce mezi členskými státy, zejména v oblasti bezpečnosti dodávek²⁹. Tato její úloha je prostřednictvím tohoto nařízení posílena. Skupina by měla vykonávat konkrétní úkoly, spojené zejména s vypracováváním plánů rizikové připravenosti, a bude plnit klíčovou úlohu při sledování výkonnosti členských států v oblasti bezpečnosti dodávek elektřiny a při tvorbě osvědčených postupů na základě tohoto sledování.
- (29) Elektroenergetická krize by se mohla rozšířit i za hranice Unie do zemí Energetického společenství. Unie by měla v rámci předcházení elektroenergetickým krizím, přípravy na ně a jejich zvládnutí úzce spolupracovat se smluvními stranami Energetického společenství, aby bylo zajištěno účinné řízení krizí na hranicích mezi členskými státy a těmito smluvními stranami.
- (30) Aby mohla Unie rychle reagovat na měnící se okolnosti s ohledem na rizikovou připravenost v odvětví elektřiny, měla by být Komisi svěřena pravomoc přijímat akty podle článku 290 Smlouvy o fungování Evropské unie, pokud jde o změny šablon plánů rizikové připravenosti. Zejména je důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracovávání aktů v přenesené pravomoci by měla zajistit, aby byly příslušné

²⁹ Rozhodnutí Komise ze dne 15. listopadu 2012, kterým se zřizuje Koordinační skupina pro otázky elektrické energie (2012/C 353/02), Úř. věst. C 353, 17.11.2012, s. 2.

dokumenty zasílány včas a odpovídajícím způsobem současně Evropskému parlamentu a Radě.

- (31) Členské státy nemohou samy uspokojivě dosáhnout cíle tohoto nařízení, tedy zajistit co nejefektivnější a nejúčinnější rizikovou připravenost v rámci Unie. Vzhledem k rozsahu a účinkům opatření jej lze lépe dosáhnout na úrovni Unie. Unie proto může přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je pro dosažení uvedeného cíle nezbytné.
- (32) Směrnice 2005/89/ES by měla být zrušena,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1 **Předmět**

Toto nařízení stanoví pravidla pro spolupráci členských států s cílem předcházet elektroenergetickým krizím, připravovat se na ně a zvládat je duchu solidarity a transparentnosti a v plném souladu s požadavky konkurenceschopného vnitřního trhu s elektřinou.

Článek 2 **Definice**

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí definice vymezené v článku 2 směrnice o elektřině [návrh směrnice o elektřině] a článku 2 nařízení o elektřině [návrh nařízení o elektřině].
2. Použijí se rovněž tyto definice:
 - a) „bezpečností dodávek elektřiny“ se rozumí schopnost elektroenergetické soustavy zaručit nepřerušenu dodávku elektřiny odběratelům na jasně stanovené úrovni výkonu;
 - b) „elektroenergetickou krizí“ se rozumí situace, nastalá nebo bezprostředně hrozící, v níž dojde k významnému nedostatku elektřiny nebo není možné doručit elektřinu koncovým odběratelům;
 - c) „souběžnou krizí“ se rozumí elektroenergetická krize s dopady na více než jeden členský stát současně;
 - d) „krizovým manažerem nebo týmem“ se rozumí osoba, skupina lidí nebo orgán, jehož úkolem je fungovat jako kontaktní bod a koordinovat tok informací v průběhu elektroenergetické krize;

- e) „netržním opatřením“ se rozumí jakékoli opatření na straně nabídky nebo poptávky lišící se od tržních pravidel nebo obchodních dohod a přijaté s cílem zmírnit elektroenergetickou krizi;
- f) „regionem“ se rozumí skupina členských států sdílejících stejné regionální operační středisko vytvořené podle *článku 33 nařízení o elektřině [návrh nařízení o elektřině]*.

Článek 3 Příslušný orgán

1. Každý členský stát ustaví co nejdříve, nejpozději však do [*OPOCE to insert exact date: three months after entry into force of this Regulation*] národní vládní nebo regulační orgán jako svůj příslušný orgán pověřený prováděním úkolů stanovených tímto nařízením. Příslušné orgány mezi sebou pro účely tohoto nařízení spolupracují.
2. Po ustavení příslušného orgánu členské státy bezodkladně sdělí Komisi jeho název a kontaktní údaje.

Kapitola II Posouzení rizik

Článek 4 Posouzení bezpečnosti dodávek

Členské státy zajistí, aby veškerá rizika spojená s bezpečností dodávek elektřiny byla posouzena v souladu s pravidly stanovenými tímto nařízením a *článkem 18 nařízení o elektřině [návrh nařízení o elektřině]*. Za tímto účelem členské státy spolupracují se sítí ENTSO pro elektřinu a regionálními operačními středisky.

Článek 5 Metodika pro zjišťování scénářů elektroenergetických krizí na regionální úrovni

1. Do [*OPOCE to insert exact date: two months after entry into force of this Regulation*] předloží síť ENTSO pro elektřinu agentuře návrh metodiky pro zjišťování nejdůležitějších scénářů elektroenergetických krizí na regionální úrovni.
2. Krizové scénáře se zjišťují přinejmenším na základě těchto rizik:
 - a) ojedinělá a extrémní přírodní nebezpečí;
 - b) nepředvídaná nebezpečí překračující bezpečnostní kritérium N-1;
 - c) následná nebezpečí vzniklá např. v důsledku nedostatku paliva;
 - d) úmyslné útoky.
3. Navrhovaná metodika zahrnuje přinejmenším tyto prvky:

- a) zohlednění veškerých relevantních vnitrostátních a regionálních okolností;
- b) určení interakce a korelace přeshraničních rizik;
- c) simulace scénářů souběžných krizí;
- d) vyhodnocení rizik na základě jejich dopadu a pravděpodobnosti.

Při zvažování rizik přerušení dodávek plynu v souvislosti se zjišťováním rizik podle odst. 2 písm. c) využije síť ENTSO pro elektřinu scénářů narušení dodávek plynu a plynárenské infrastruktury vypracovaných Evropskou sítí provozovatelů plynárenských přepravních soustav podle čl. 6 odst. 6 nařízení o bezpečnosti dodávek plynu [návrh nařízení o bezpečnosti dodávek plynu].

- 4. Dříve než síť ENTSO pro elektřinu návrh metodiky předloží, uspořádá konzultaci přinejmenším za účasti průmyslových a spotřebitelských organizací, provozovatelů distribučních soustav, národních regulačních orgánů a dalších vnitrostátních orgánů. Síť ENTSO pro elektřinu výsledky konzultací náležitě zohlední.
- 5. Agentura do dvou měsíců po obdržení návrhu metodiky tento návrh buď schválí, nebo pozmění. V případě, že agentura návrh pozmění, informuje před přijetím pozměněné verze síť ENTSO pro elektřinu a tuto verzi zveřejní na svých internetových stránkách.
- 6. Síť ENTSO pro elektřinu metodiku pravidelně aktualizuje a vylepšuje v souladu s odstavci 1 až 5. Agentura nebo Komise mohou tyto aktualizace a vylepšení požadovat na základě náležitého odůvodnění. Síť ENTSO pro elektřinu předloží agentuře návrh změn do šesti měsíců od obdržení takového požadavku. Agentura tento návrh pozmění nebo schválí a zveřejní na svých internetových stránkách do dvou měsíců od jeho obdržení.

Článek 6

Zjišťování scénářů elektroenergetických krizí na regionální úrovni

- 1. Na základě metodiky přijaté podle článku 5 síť ENTSO pro elektřinu zjistí do [OPOCE to insert exact date: ten months after entry into force of this Regulation] nejzávažnější scénáře elektroenergetických krizí pro jednotlivé regiony. Síť může svěřit úkoly spojené se zjišťováním scénářů regionálních krizí regionálním operačním střediskům.
- 2. Síť ENTSO pro elektřinu předloží zjištěné scénáře regionálních elektroenergetických krizí ke konzultaci Koordinační skupině pro otázky elektrické energie.
- 3. Tyto scénáře síť ENTSO pro elektřinu aktualizuje každé tři roky, pokud si okolnosti nevyžadají aktualizace častější.

Článek 7

Zjišťování scénářů elektroenergetických krizí na vnitrostátní úrovni

1. Členské státy zjistí do [*OPOCE to insert exact date: ten months after entry into force of this Regulation*] nejzávažnější scénáře elektroenergetických krizí na vnitrostátní úrovni.
2. Krizové scénáře se zjišťují přinejmenším na základě rizik stanovených v čl. 5 odst. 2 a jsou v souladu s regionálními scénáři zjištěnými podle článku 6. Tyto scénáře členské státy aktualizují každé tři roky, pokud si okolnosti nevyžádají aktualizace častější.
3. Do [*OPOCE to insert exact date: ten months after entry into force of this Regulation*] členské státy informují Koordinační skupinu pro otázky elektrické energie a Komisi o možných rizicích, která vnímají v souvislosti s vlastnictvím infrastruktury, jež má význam pro bezpečnost dodávek, jakož i o opatřeních přijatých k předcházení těmto rizikům nebo jejich zmírnění a uvedou důvod, proč tato opatření považují za nutná a přiměřená.

Článek 8

Metodika pro posouzení krátkodobé přiměřenosti

1. Do [*OPOCE to insert exact date: two months after entry into force of this Regulation*] předloží síť ENTSO pro elektřinu agentuře návrh metodiky pro posouzení krátkodobé přiměřenosti, zejména sezónní přiměřenosti, jakož i týdenní až vnitrodenní přiměřenosti, který pokrývá přinejmenším:
 - a) nejistotu vstupních faktorů, jako je pravděpodobnost výpadku přenosové kapacity, pravděpodobnost neplánovaného výpadku elektráren, nepříznivé povětrnostní podmínky, proměnlivost poptávky a proměnlivost výroby energie z obnovitelných zdrojů energie;
 - b) pravděpodobnost výskytu kritické situace;
 - c) pravděpodobnost výskytu souběžné krizové situace.

Tato metodika stanoví pravděpodobnostní přístup a vezme v úvahu regionální i unijní souvislosti, včetně pokud možno zemí mimo EU v synchronně propojených oblastech Unie.

2. Dříve než síť ENTSO pro elektřinu návrh metodiky předloží, uspořádá konzultaci přinejmenším za účasti zástupců průmyslu a odběratelů, provozovatelů distribučních soustav, národních regulačních orgánů a dalších vnitrostátních orgánů. Síť ENTSO pro elektřinu výsledky konzultací náležitě zohlední.
3. Agentura do dvou měsíců po obdržení návrhu metodiky tento návrh buď schválí, nebo pozmění. V případě, že agentura návrh pozmění, informuje před přijetím pozměněné verze síť ENTSO pro elektřinu a tuto verzi zveřejní na svých internetových stránkách.

4. Síť ENTSO pro elektřinu metodiku pravidelně aktualizuje a vylepšuje v souladu s odstavci 1 až 3. Agentura nebo Komise mohou tyto aktualizace a vylepšení požadovat na základě náležitého odůvodnění. Síť ENTSO pro elektřinu předloží agentuře návrh změn do šesti měsíců od obdržení takového požadavku. Agentura tento návrh pozmění nebo schválí a zveřejní na svých internetových stránkách do dvou měsíců od jeho obdržení.

Článek 9

Posouzení krátkodobé přiměřenosti

1. Veškerá posouzení krátkodobé přiměřenosti se provádějí podle metodiky vypracované v souladu s článkem 8.
2. Síť ENTSO pro elektřinu provádí výhledy sezónní přiměřenosti podle metodiky vypracované v souladu s článkem 8. Výsledky pro zimní výhled zveřejňuje nejpozději do 1. prosince a pro letní výhled nejpozději do 1. června každého roku. Úkoly spojené s vypracováním výhledů může svěřit regionálním operačním střediskům. Výhledy předloží Koordinační skupině pro otázky elektrické energie, která může v k výsledkům případně vydat doporučení.
3. Regionální operační střediska provádějí posouzení týdenní až vnitrodenní přiměřenosti v příslušném regionu na základě metodiky přijaté v souladu s článkem 8.

Kapitola III

Plány rizikové připravenosti

Článek 10

Vypracování plánů rizikové připravenosti

1. Na základě regionálních a vnitrostátních scénářů elektroenergetických krizí zjištěných podle článků 6 a 7 vypracuje příslušný orgán každého členského státu plán rizikové připravenosti po konzultaci s elektroenergetickými a plynárenskými podniky, příslušnými organizacemi zastupujícími zájmy domácností a průmyslových odběratelů elektřiny a národním regulačním orgánem (pokud se nejedná přímo o příslušný orgán).
2. Plán sestává z vnitrostátních a regionálních opatření vymezených v člancích 11 a 12. Aniž je dotčen článek 15, veškerá opatření plánovaná nebo přijatá k předcházení elektroenergetickým krizovým situacím, k přípravě na ně a k jejich zmírnění musí být plně v souladu s pravidly upravujícími vnitřní trh s elektřinou a provozování soustavy. Musí být jasně vymezená, transparentní, přiměřená a nediskriminační.
3. Plán je vypracován v souladu s šablonou uvedenou v příloze. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 19 za účelem změny této šablony.

4. Před přijetím plánu předloží příslušný orgán jeho návrh ke konzultaci příslušným orgánům ostatních členských států v dotčeném regionu a Koordinační skupině pro otázky elektrické energie.
5. Do tří měsíců od předložení návrhu plánu jej příslušné orgány ostatních členských států v regionu a Koordinační skupina pro otázky elektrické energie přezkoumají a mohou k němu vydat doporučení.
6. Dotčený členský stát plán přijme do šesti měsíců od předložení jeho návrhu, přičemž vezme v úvahu výsledky konzultací a doporučení příslušných orgánů ostatních členských států a Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie. Přijatý plán předloží bezodkladně Koordinační skupině pro otázky elektrické energie.
7. Členské státy plány zveřejní a současně zajistí, aby byla zachována důvěrná povaha citlivých informací, zejména informací o opatřeních souvisejících s předcházením úmyslným útokům a jejich zmírňováním.
8. Členské státy přijmou a zveřejní první plán nejpozději do [*OPOCE to insert exact date: two years after entry into force of this Regulation*]. Tyto plány členské státy aktualizují každé tři roky, pokud si okolnosti nevyžádají aktualizace častější.

Článek 11

Obsah plánů rizikové připravenosti s ohledem na vnitrostátní opatření

1. Každý plán musí obsahovat veškerá opatření plánovaná nebo přijatá k předcházení elektroenergetickým krizovým situacím zjištěným podle článků 6 a 7, k přípravě na ně a k jejich zmírnění. Prinejmenším musí:
 - a) obsahovat shrnutí scénářů elektroenergetických krizí vymezených pro příslušné členské státy a region v souladu s postupem uvedeným v člancích 6 a 7;
 - b) stanovit úlohu a povinnosti příslušného orgánu;
 - c) popisovat opatření určená k přípravě na rizika zjištěná podle článků 6 a 7 a k jejich předcházení;
 - d) ustavit národního krizového manažera nebo tým a stanovit jejich povinnosti;
 - e) stanovit podrobné postupy, kterými je nutno se řídit v elektroenergetické krizové situaci, včetně odpovídajících režimů informačních toků;
 - f) určit přínos tržních opatření ke zvládnutí elektroenergetických krizových situací;
 - g) určit možná netržní opatření zaváděná v elektroenergetických krizových situacích a upřesnit příčinu jejich spuštění a podmínky a postupy pro jejich zavedení s popisem toho, jak se shodují s požadavky stanovenými v článku 15;
 - h) poskytnout podrobný plán odlehčování, který stanoví, kdy a za jakých okolností má k odlehčování dojít a jaká má být hodnota odlehčeného zatížení. Tento plán upřesní, které kategorie odběratelů elektřiny mají být zvláště

chráněny proti odpojení, a vysvětlí nutnost této ochrany, zejména s ohledem na veřejnou a osobní bezpečnost;

- i) popsat mechanismy určené k informování veřejnosti o elektroenergetické krizi.
2. Veškerá vnitrostátní opatření musí plně zohledňovat regionální opatření dohodnutá podle článku 12 a nesmí ohrozit bezpečnost dodávek elektřiny jiných členských států ani Unie jako celku.

Článek 12

Obsah plánů rizikové připravenosti s ohledem na regionálně koordinovaná opatření

1. Kromě opatření uvedených v článku 11 musí plány jednotlivých členských států obsahovat regionální opatření, která zajistí, aby se řádně předcházelo krizovým situacím s přeshraničním dopadem a aby byly řádně řízeny. Tato opatření se sjednávají v rámci dotčeného regionu a přinejmenším musí obsahovat:
 - a) ustavení regionálního krizového manažera nebo týmu;
 - b) mechanismy pro sdílení informací a spolupráci v rámci regionu;
 - c) opatření ke zmírnění dopadu krize, včetně souběžné krizové situace. Tato opatření zahrnují regionální plány odlehčování a technická, právní a finanční ujednání o vzájemné pomoci, která zajistí, aby elektřina byla optimálním způsobem dodána tam, kde je jí nejvíce zapotřebí. Tato ujednání musí mimo jiné obsahovat příčinu pro spuštění pomoci, vzorec pro výpočet nebo částku, plátce a příjemce náhrady a rozhodčí pravidla;
 - d) postupy pro provedení každoročních prověrek plánů.
2. Na regionálních opatřeních obsažených v plánu se musí dohodnout příslušné orgány členských států v dotčeném regionu. Příslušné orgány o dosažených dohodách informují Koordinační skupinu pro otázky elektrické energie nejméně osm měsíců před lhůtou přijetí nebo aktualizace plánu. Pokud dotčené příslušné orgány nedokázaly dohody dosáhnout, sdělí Komisi důvody, proč k dohodě nedošlo. V takovém případě může Komise požádat agenturu, aby po konzultaci sítě ENTSO pro elektřinu uzavření dohody usnadnila.
3. Příslušné orgány jednotlivých regionů provádějí ve spolupráci s regionálními operačními středisky a se zapojením příslušných zúčastněných stran každoroční simulaci krize, při které jsou zejména prověřovány komunikační mechanismy uvedené v odst. 1 písm. b).

Kapitola IV

Řízení elektroenergetických krizových situací

Článek 13

Včasné varování a vyhlášení krize

1. Pokud výhled sezónní přiměřenosti nebo jiný zdroj poskytuje konkrétní, závažné a spolehlivé informace, že může dojít k události, která pravděpodobně povede k podstatnému zhoršení situace v oblasti dodávek elektřiny v některém členském státě, musí příslušný orgán daného členského státu bezodkladně poskytnout včasné varování Komisi a Koordinační skupině pro otázky elektrické energie. Poskytne informace o příčinách zhoršení, o opatřeních přijatých nebo plánovaných k předejití elektroenergetické krizi a o případné potřebě pomoci od jiných členských států. Tyto informace zahrnují možné dopady opatření na vnitřní trh s elektřinou, včetně trhů v jiných členských státech.
2. Pokud příslušný orgán dotčeného členského státu čelí elektroenergetické krizové situaci, vyhlásí elektroenergetickou krizi a informuje o tom bezodkladně příslušné orgány sousedních členských států a Komisi. Poskytne jim informace o důvodech vyhlášení elektroenergetické krize, opatřeních přijatých nebo plánovaných k jejímu zmírnění a o případné potřebě pomoci od jiných členských států.
3. V případech, kdy Komise považuje poskytnuté informace za nedostatečné, může dotčený členský stát požádat o poskytnutí doplňujících informací.
4. Vydá-li příslušný orgán včasné varování nebo vyhlásí-li elektroenergetickou krizi, postupuje se podle opatření stanovených v plánu rizikové připravenosti v nejvyšší možné míře.

Článek 14

Spolupráce a pomoc

1. Členské státy jednají a spolupracují v duchu solidarity s cílem předcházet elektroenergetickým krizovým situacím a řídit je a zajistit dodávky elektřiny tam, kde je jí s ohledem na ochranu veřejné a osobní bezpečnosti nejvíce zapotřebí.
2. Je-li to nutné a možné, členské státy si při předcházení elektroenergetickým krizím nebo při jejich zmírnění poskytují vzájemnou pomoc. Tato pomoc podléhá náhradě.

Článek 15

Dodržování tržních pravidel

1. Opatření plánovaná nebo přijatá k předcházení elektroenergetickým krizovým situacím nebo k jejich zmírnění jsou plně v souladu s pravidly upravujícími vnitřní trh s elektřinou a provozování soustavy.

2. V krizové situaci mohou být aktivována netržní opatření pouze v případě, že byly vyčerpány všechny možnosti, které nabízí trh. Tato opatření nesmí nepřiměřeně narušovat hospodářskou soutěž a účinné fungování vnitřního trhu s elektřinou. Musí být nutná, přiměřená, nediskriminační a dočasná.
3. K omezování transakcí, včetně omezování již přidělené kapacity mezi zónami, k omezování v poskytování kapacity mezi zónami v rámci přidělování kapacity nebo k omezování v poskytování plánů lze přistoupit pouze v souladu s pravidly stanovenými v čl. 14 odst. 2 nařízení o elektřině [návrh nařízení o elektřině] a pravidly přijatými za účelem upřesnění tohoto ustanovení.

Kapitola V

Hodnocení a sledování

Článek 16

Hodnocení *ex-post*

1. Bezodkladně a nejpozději šest týdnů po vyhlášení elektroenergetické krizové situace poskytnou dotčené příslušné orgány po konzultaci se svým vnitrostátním regulačním orgánem (pokud se nejedná přímo o příslušný orgán) Koordinační skupině pro otázky elektrické energie a Komisi zprávu o hodnocení.
2. Zpráva musí přinejmenším obsahovat:
 - a) popis události, která krizi spustila;
 - b) popis přijatých preventivních, přípravných a zmírňujících opatření a posouzení jejich přiměřenosti a účinnosti;
 - c) posouzení přeshraničního dopadu přijatých opatření;
 - d) popis pomoci, která byla poskytnuta nebo přijata od sousedních členských států a zemí mimo EU;
 - e) hospodářský dopad elektroenergetické krize a dopad přijatých opatření na odvětví elektřiny, zejména objemy nedodané energie a hodnoty manuálního odlehčení (včetně srovnání hodnot dobrovolného a nuceného odlehčení);
 - f) veškerá možná vylepšení nebo navrhovaná vylepšení plánu rizikové připravenosti.
3. V případech, kdy jsou informace uvedené ve zprávě považovány za nedostatečné, může Koordinační skupina pro otázky elektrické energie a Komise dotčený členský stát požádat o poskytnutí doplňujících informací.
4. Dotčené příslušné orgány předloží výsledky hodnocení Koordinační skupině pro otázky elektrické energie.

Článek 17

Sledování prováděné Koordinační skupinou pro otázky elektrické energie

1. Kromě provádění jiných zvláštních úkolů stanovených v tomto nařízení Koordinační skupina pro otázky elektrické energie projednává a přezkoumává:
 - a) výsledky desetiletého plánu rozvoje elektroenergetické sítě vypracovaného sítí ENTSO pro elektřinu;
 - b) soudržnost plánů rizikové připravenosti přijatých členskými státy postupem podle článku 10;
 - c) výsledky evropského posouzení přiměřenosti zdrojů vypracovaného sítí ENTSO pro elektřinu podle čl. 19 odst. 3) nařízení o elektřině [návrh nařízení o elektřině];
 - d) výkonnost členských států v oblasti bezpečnosti dodávek přinejmenším s ohledem na ukazatele vypočítané v evropském posouzení přiměřenosti zdrojů, konkrétně na odhad nedodané elektřiny (EENS) a předpokládanou ztrátu zatížení (LOLE);
 - e) výsledky sezónních výhledů podle článku 9;
 - f) informace poskytnuté členskými státy podle čl. 7 odst. 3;
 - g) výsledky zpráv o hodnocení *ex-post* podle článku 16.
2. K záležitostem uvedeným v odstavci 1 může Koordinační skupina pro otázky elektrické energie vydat členským státům doporučení, která dotčené členské státy v co největší míře zohlední.

Kapitola VI Závěrečná ustanovení

Článek 18

Spolupráce se smluvními stranami Energetického společenství

Členské státy a smluvní strany Energetického společenství se vyzývají k úzké spolupráci při zjišťování scénářů elektroenergetických krizí a vypracovávání plánů rizikové připravenosti, aby nebyla přijata opatření, která by ohrozila bezpečnost dodávek členských států, smluvních stran nebo Unie. V tomto ohledu se smluvní strany Energetického společenství mohou na pozvání Komise účastnit zasedání Koordinační skupiny pro otázky elektrické energie v souvislosti se všemi záležitostmi, které se daných stran dotýkají.

Článek 19

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 10 odst. 3 je svěřena Komisi na dobu neurčitou počínaje [*OPOCE to insert the date of entry into force of this Regulation*].
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 10 odst. 3 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie, nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016³⁰.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 10 odst. 3 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 20 **Zrušení**

Směrnice 2005/89/ES se zrušuje.

Článek 21 **Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda/předsedkyně

³⁰ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.